

MUGUR ISĂRESCU
Guvernator

Biroul permanent al Senatului
Ep. 373 / 24.07.2026

Nr. G/145 / 23.07.2026

Domnului MARIO-OVIDIU OPREA
Secretarul General al Senatului României

Biroul permanent al Senatului
L499 / 2.09.2026

Domnule Secretar General,

În legătură cu scrisoarea dumneavoastră nr.XXXV/2899/15.06.2026, înregistrată la Banca Națională a României (BNR) cu nr.I/1643/17.06.2026, referitoare la solicitarea avizului băncii centrale în legătură cu *Propunerea legislativă pentru stabilirea unor măsuri de sprijin cu caracter temporar, destinate producătorilor agricoli, în scopul gestionării efectelor crizei economice (b373/10.06.2026)*, vă comunicăm următoarele:

Astfel cum rezultă din documentul de fundamentare și din textul propunerii, inițiativa de reglementare urmărește instituirea unor măsuri temporare de sprijin pentru producătorii agricoli, respectiv posibilitatea suspendării, la cererea acestora, a unor obligații de plată rezultate din contracte de credit și leasing încheiate cu instituțiile de credit sau cu instituțiile financiare nebankare, precum și suspendarea anumitor măsuri de executare silită în relația cu acestea, printre altele.

În ceea ce privește propunerea în discuție, documentul de fundamentare aferent cuprinde doar argumente generice, fără a justifica modul în care soluțiile avute în vedere oferă un remediu adecvat problemei identificate, în special în raport de impactul și efectele economice, sociale, legislative și bugetare pe care acestea le produc. Menționăm că fundamentarea temeinică a reglementării este o obligație expresă potrivit *Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*, impusă de principiul securității juridice.

Banca Națională a României, în calitate de operator de date cu caracter personal, prelucrează datele cu caracter personal în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare aplicabile și ale Regulamentului (UE) 679/2016. Mai multe informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către Banca Națională a României puteți afla accesând pagina web www.bnr.ro.

De asemenea, art.3 din propunere instituie posibilitatea suspendării obligațiilor de plată ale debitorilor producători agricoli, prin derogare de la prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori*. Astfel cum rezultă din documentul de fundamentare, propunerea vizează persoanele fizice sau juridice care desfășoară activități agricole în scop profesional, activitate incompatibilă cu definiția consumatorului (respectiv acea persoană care acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, economice sau profesionale) și, implicit, care nu intră în sfera de aplicare a ordonanței respective.

Potrivit cerințelor prudențiale bancare, care sunt stabilite și aplicate în mod unitar la nivelul UE¹, intervențiile ulterioare încheierii contractului de creditare, respectiv operațiunea de restructurare a acestuia, sunt permise și abordate prin prevederi explicite ale cadrului de reglementare, în situația în care decizia de restructurare derivă exclusiv din relația bilaterală creditor-debitor. În această ipoteză, debitorul care întâmpină sau este pe cale de a întâmpina dificultăți de rambursare a ratelor scadente se adresează creditorului care, ținând cont de obiectivul ca debitorul să fie viabil pe întreaga perioadă de derulare a creditului în vederea rambursării integrale a acestuia, analizează posibilitatea de a reformula condițiile creditării în termeni optimi cu scopul redresării debitorului într-un termen cât mai scurt. Analiza creditorului este derulată în baza principiilor solide de prudență bancară în cadrul căreia sunt evaluate, printre altele, riscul de nerambursare a debitorului în contextul sectorului economic în care activează, precum și garanțiile aferente, potrivit cadrului de reglementare prudențială în vigoare. Rezultatul analizei derulate de creditor vizează maximizarea capacității viitoare a debitorului de a rambursa la timp ratele scadente.

Mecanismul prevăzut de propunerea legislativă induce riscuri semnificativ crescute pentru creditori față de dispozițiile legale anterioare care reglementau moratoriile de plată², nu numai prin lipsa criteriilor de eligibilitate a debitorilor, ci și prin instituirea obligației de amânare la plată a datoriilor restante acumulate anterior datei de intrare în vigoare a noului cadru legislativ. Astfel, aceste dispoziții au efect de încurajare a comportamentului de neplată a debitorilor și afectează negativ indicatorii de lichiditate și solvabilitate a creditorilor.

În ceea ce privește propunerea de suspendare generalizată a executărilor silite, apreciem că această măsură va afecta negativ capacitatea creditorilor de recuperare a creanțelor datorate având în vedere fluctuațiile negative ce pot interveni în valoarea garanției pe fondul întârzierii executării silite. Ca urmare, există riscul ca aceasta să devină insuficientă pentru acoperirea integrală a creanței, chiar dacă suspendarea executărilor silite este temporară iar la împlinirea termenului instituțiile de credit pot valorifica garanția.

¹ Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 (CRR), precum și Ghidurile Autorității Bancare Europene în materie.

² Spre exemplu, *Ordonanța de urgență nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori*.

Distinct, din perspectiva stabilității financiare, propunerea legislativă nu indică implicații clare privind modul în care măsurile propuse reprezintă o soluție pentru dificultățile cu care se confruntă firmele din agricultura românească. Măsuri similare, de natura amânării obligațiilor contractuale ale debitorilor producători agricoli față de instituțiile de credit, au fost adoptate și prin OUG nr.4/2024, respectiv OUG nr.118/2024. Conform unei analize realizate la nivelul băncii centrale, firmele care au apelat la moratorii începând cu luna noiembrie 2024 prezintă un profil financiar vizibil mai fragil decât cele care nu au utilizat această facilitate. Din perspectiva rentabilității, acestea înregistrează rezultate negative atât la nivelul capitalurilor proprii, cât și al activelor, iar marja operațională este semnificativ deteriorată. Aceste evoluții indică presiuni puternice asupra performanței curente și o capacitate redusă de absorbție a unor șocuri suplimentare. La nivel agregat, companiile aflate sub moratoriu consemnează pierderi, în timp ce firmele care nu au recurs la această măsură sunt profitabile. În ultimul an, riscul de credit aferent sectorului agricol este în creștere, rata creditelor neperformante (NPL) atingând 10,9 la sută în aprilie 2026, cu 6,2 puncte procentuale în plus față de aprilie 2025, fapt ce întărește ideea că efectele acestor moratorii la plată pentru firmele din agricultură nu sunt clar vizibile.

Structura financiară a entităților care au suspendat plățile este marcată de un grad ridicat de îndatorare și de o lichiditate generală insuficientă, semnalând vulnerabilități atât în ceea ce privește solvabilitatea, cât și capacitatea de a-și onora obligațiile pe termen scurt. În ansamblu, datele sugerează că moratoriile au fost accesate în principal de companii cu un profil de risc semnificativ mai ridicat, care se aflau deja într-o poziție financiară precară.

Susținerea sectorului agricol românesc rămâne esențială, însă măsurile ar trebui orientate către stimularea investițiilor, pentru ca acesta să manifeste în viitor o dependență mai redusă față de factorul climatic, inclusiv prin proiecte ce vizează dezvoltarea tehnologică în agricultură. Având în vedere caracteristicile firmelor din agricultură ce au apelat la astfel de moratorii instituite în 2024, prezenta propunere reprezintă doar o potențială amânare a ieșirii de pe piață a anumitor companii cu perspective relativ reduse de redresare. În acest sens, grupul de lucru CNSM privind programele guvernamentale de garantare a creditelor a identificat sectorul agroalimentar ca fiind strategic pentru economia României, iar una dintre măsurile incluse în Recomandarea CNSM nr.R/4/2025 prevede ținerea programelor și a facilităților de garantare a creditelor viitoare către domeniile considerate strategice la nivel național, aspect care ar putea accelera investițiile necesare pentru îmbunătățirea performanțelor economice și financiare ale acestui sector.

În considerarea celor menționate, vă comunicăm faptul că BNR nu susține *Propunerea legislativă pentru stabilirea unor măsuri de sprijin cu caracter temporar, destinate producătorilor agricoli, în scopul gestionării efectelor crizei economice* (b373/10.06.2026).

Dorim să vă asigurăm, domnule Secretar General, de întreaga disponibilitate de colaborare a Băncii Naționale a României pentru soluționarea aspectelor de interes comun, în cadrul domeniilor specifice de competență.

Cu deosebită considerație,

